



ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Επιμέλεια ύλης
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1989
Αριθμός φύλλου 146
Τιμή φύλλου δρχ. 25
Ηράκλειο 1886, αριθ. 110

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΓΙΑ ΟΣΑ Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΑΣ ΔΙΑΣΩΖΕΙ

Ιστορικά γεγονότα, εκδηλώσεις κάθε μορφής, η παρουσία διασφαιρών προσώπων με έντονη και πολύπλευρη δραστηριότητα, είναι στοιχεία τα οποία από τα παλιά χρόνια οι άνθρωποι με αφηγήσεις, που πολλές φορές παίρνουν τη μορφή του έμμετρου λόγου, φρόντισαν να τα διατηρήσουν και να τα μεταδώσουν στις μεταγενέστερες γενιές.

Πολλά από αυτά μεταδίδονται από γενιά σε γενιά και σώζονται για πολλούς αιώνες. Και άλλα όμως σημαντικά στοιχεία ύστερα από μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα ξεχνιούνται, σβήνουν και χάνονται.

Στην επαρχία μας με τη μακραίωνη ιστορία της, μακραίωνη όπως καταφαίνεται και από τα τελευταία δημοσιεύματα των Β.Ν. υπήρχαν πολλά στιχουργήματα από τη ζωική συνειρμολογία μας, από την ιστορία της Επαρχίας που υπήρχαν στην περιοχή και αργότερα ή και παλιότερα ακόμη, αλλά και πολλά από την πρόσφατη τραγωδία στη Γερμανοί' ταλική κατοχή.

Ένα μικρό μέρος από τις δεκάδες ή και περισσότερα από στιχουργήματα που από στόμα σε στόμα έχουν φτάσει στη σημερινή γενιά, έχουν δημοσιευτεί στα Β.Ν.

Για το μεγάλο μέρος όμως που μένει αδημοσίευτο και κινδυνεύει να χαθεί ξεκινάμε σήμερα και καλούμε τους συνεπαρχιώτες μας σε μια εξόρμηση για την περισυλλογή και δημοσίευσή του. Στην εξόρμηση αυτή θα συμβάλουν τα σχολεία της επαρχίας, Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκειο.

Είναι οι μέλισσες και που θα επισκεφθούν όλα τα λουλούδια, όλα τα σπίτια της επαρχίας και θα ρουφίξουν όλο εκείνο το πολύτιμο υλικό που υπάρχει καταχωνιασμένο στη μνήμη των ηλικιωμένων μα και

πολλών νέων της Επαρχίας μας. Μα εκτός από τους μαθητές και μαθήτριες, πολύ μπορούν να συμβάλουν και μεγάλοι που θα θελήσουν να βοηθήσουν στην προσπάθεια αυτή.

Στα κείμενα που θα μας σταλούν στη Δ/ση των Β.Ν. οδός 1866 αρ. 110 ή στον κ. Κ. Στεφανάκη Καποδιστρίου 39, θα αναφέρεται: 1) ο τίτλος 2) το γεγονός ή το πρόσωπο στο οποίο είναι αφιερωμένο, 3) το πρόσωπο που αφηγήθηκε, ο τόπος της κατοικίας και η ηλικία του και 4) το ονοματεπώνυμο αυτού που το κατέγραψε. Προσοχή! Η καταγραφή πρέπει να είναι στη γλώσσα που γίνεται η αφήγηση, χωρίς καμιά αλλαγή ή «διόρθωση». Μπορεί να είναι ατομική ή ομαδική. Μια ομάδα ή μια τάξη Σχολείου.

Τα κείμενα αυτά θα εξεργασθεί ομάδα συνεπαρχιωτών καθηγητών και δασκάλων, που από τη στήλη αυτή τους καλούμε να εκδηλώσουν τη διάθεσή τους για την επεξεργασία των κειμένων αυτών και την αξιολόγησή τους. Τα ονόματα όσων θέλουν να βοηθήσουν θα ανακοινωθούν σε επόμενο φύλλο.

Την αξιολόγηση των κειμένων θ' ακολουθήσει απονομή βραβείων και επαίνων.

Στα τρία πρώτα θα δοθούν χρηματικά ποσά, που το ύψος τους θα ανακοινωθεί σε επόμενο φύλλο των Β.Ν. Για το σκοπό αυτό καλούμε συνεπαρχιώτες, άτομα ή φορείς, να αναλάβουν τη διάθεση των τριών βραβείων γνωρίζοντάς μας το ποσό που διαθέτουν. Όλα τα κείμενα που θα μας σταλούν θα δημοσιευτούν στα Β.Ν. με μια πιθανή ευρύτερη δημοσίευσή τους.

Με τη βεβαίωτη πως η υποστήριξη της παραπάνω πρότασης είναι μεγάλη προσφορά στην επαρχία μας, στον τόπο που μας γέννησε, στον τόπο που καθένας μας περηφανεύεται γι' αυτόν, καλούνται όλοι όσοι

μπορούν, και μπορούν όλοι, να βοηθήσουν.

Ας ξαναζωντανέψουν όσα για τον Ερμή και τον Άρη και τον Ερμή από τη μυθολογία σώζονται ή πως έχουν από στόμα σε στόμα μεταδοθεί.

Ας ερευνησουμε τις μνήμες για τον Ερμή και την Αφροδίτη της Σύμης μήπως, δίπλα από τις ανασκαφές που φέρνουν στην επιφάνεια όσα ο χρόνος και το χρώμα σκέπασαν, η παράδοση μας λέει τίποτε άλλο.

—Όσα για τις επιδρομές των πειρατών της Αραπιάς και των μετέπειτα χρόνων σώζονται.

—Τα βασανιστήρια των χριστιανών από τους Τούρκους.

—Τα κατορθώματα του Χατζηαναγνώστη, του Χατζημιχάλη, του Δόρια, του Αγάπη, του Σύμβουλου, του Βαρδιατζή, του Παπαμαστοράκη, του Χατζάκη και των άλλων παλικαριών της Τουρκικής κατοχής. Η Γερμανοί'ταλική κατοχή με τη μεγάλη τραγωδία ύστερα από τη μάχη της Σύμης έχει αρκετά στοιχεία. Περιγραφές και εξιστορήσεις έχουμε καταχωρίσει πολλές μέχρι σήμερα στα Β.Ν., μα λείπουν αυτά που λένε οι απλοί άνθρωποι με δικά τους λόγια, πότε σε μορφή μαιρολογίου και πότε με ύμνους, για την ανδρεία, την παλικαριά, τη χήρα και τα ορφανά, το δήμιο Γερμανό, τον τιμωρό αντάρτη κ.ά.

Τα κείμενα που θα μας στέλνεται να έχουν την ένδειξη: «Για το διαγωνισμό».

Θα τα περιμένουμε ως τα τέλη του Σεπτεμβρίου 1989 και η κρίση τους θα ολοκληρωθεί ως τα τέλη του χρόνου, για να ανακοινωθούν τ' αποτελέσματα στο τέλος του χρόνου και να δημοσιευτούν στο φύλλο του Γενάρη 1990.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ

Με την αγορά απορριμμάτων φέρον και κάδων απορριμμάτων και την πρόσκληση οδηγών, άρχισε η συγκεντρώνση και η απομάκρυνση από τον οικισμό των απορριμμάτων που τον τελευταίο καιρό είχαν γεμίσει τους δρόμους όλες τις αυλές των σπιτιών όλου του χωριού.

Παράλληλα με την εξόρμηση 22 Μαρτίου που έγινε και μια προσπάθεια εξωραϊσμού στο χώρο του οικισμού.

Όμως χρειάζονται ακόμη πολλά να γίνουν. Να σκοπιστεί αρκετός ασθέσης. Να δοθεί προσοχή στο ότι συνεχίζεται η διαρροή του πειροχομένου πολλών βόθρων σε γειτονικά σπίτια, αulές και δρόμους.

Οι ζέστες που μέρα με τη μέρα γίνονται πιο έντονες θα δημιουργήσουν προβλήματα υ-

γείας για τους κατοίκους, αν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως. Η αντιμετώπιση του προβλήματος της αποχέτευσης είναι επιτακτική.

Μικροπροβλήματα που παρουσιάστηκαν με την τοποθέτηση των κάδων, μπορούν να ξεπεραστούν με λίγη καλή θέληση και προσπάθεια απ' όλους.

Η στενότητα των δρόμων και η ανυπακοπή των προσβάσεων και απορριμματοφόρου σε όλες της γειτονίες δημιουργούν προβλήματα, που εύκολα ξεπερνούνται. Η προώθηση των κάδων στις γειτονίες και η συγκέντρωσή τους στο χώρο παραλαβής των από το αυτοκίνητο όταν πρόκειται να μεταφερθούν δεν είναι δύσκολη. Το ίδιο γίνεται και στους στενούς δρόμους του Ηρακλείου και αλλού.

ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Η ανάγκη για τη διάνοξη νέου δρόμου από Ηράκλειο προς Βιάννο έχει επισήμως εδώ και πολλά χρόνια. Έχει γίνει η αναγνώριση μέχρι τη Μάρθα και η οριστική μελέτη μέχρι το Σκαλάνι.

Με τον προϋπολογισμό του 1988 είχαν διατεθεί 56 εκατ. δρχ. για ν' αρχίσουν οι εργασίες στο πηλάσιο αυτό (Ηράκλειο — Σκαλάνι). Πέρασαν όμως 10 μήνες και καμιά εργασία δεν έγινε. Γιατί, όπως ανακοινώθηκε, δεν έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες και την αποζημίωση των εκτάσεων που θα απαλλοτριωθούν. Γι' αυτό, με απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, το ποσό των 56 εκατ. διατέθηκε σε άλλα έργα του Νομού. Βρισκόμαστε

στις αρχές του τέταρτου μήνα του 1989 και καμιά ανακοίνωση για το τί θα γίνει φέτος με το νέο δρόμο Ηρακλείου — Βιάννου δεν έγινε γνωστή. Δεν τελειώσαν ακόμη οι εκτιμήσεις των εκτάσεων που θα απαλλοτριωθούν; Κι επειδή οι απλοί κάτοικοι της επαρχίας μας δεν μπορούν να πείσουν πως με τα σημερινά μέσα τεχνολογίας χρειάζεται τόσος χρόνος για να καθοριστεί η αξία 10.000Χ40 πλάτος=400.000 τ.μ. εκτάσεων που θα είναι το κατάστρωμα του δρόμου με τις παρυφές του μέχρι το Σκαλάνι, ρωτούν:

—Μήπως εγκαταλείφθηκε η ιδέα για τη διάνοξη του δρόμου αυτού; Από τη Νομαρχία
► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4

Η ΕΛΜΕ Ηρακλείου τιμά τους καθηγητές της Αντίστασης

Όπως αναφέραμε στο προηγούμενο φύλλο, η ΕΛΜΕ Ηρακλείου σε σημερινή τελετή που οργάνωσε στο Δημοτικό Συμβούλιο Ηρακλείου την 1η Φεβρουαρίου, τιμήσε τους καθηγητές του Νομού που πήραν μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Αυτούς που ζουν και που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση, με τον όνομα τους άλλους που δεν ζουν σήμερα.

Στην αρχή της τελετής ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΜΕ Ηρακλείου κ. Παυλημένος μεταξύ άλλων ανέφερε: «Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ, για να τιμήσουμε εκείνους τους εκπαιδευτικούς που πήραν μέρος στην Εθνική Αντίσταση του λαού μας κατά το διάστημα της κατοχής της χώρας μας, από τους ναζιστές και φασίστες κατοκλήτες».

Είναι μεγάλο το χρέος προς αυτούς που είχαν την αποκοπή να υψώσουν το ανάστημά τους απέναντί σ' ένα καλογυμνασμένο τακτικό στρατό, αυτούς τους νέους με τα πρησμένα πόδια που οι Γερμανοί τους έλεγαν αλήτες...

Οι εκπαιδευτικοί αυτοί, που ήταν επιφορτισμένοι να μάθουν γράμματα την Ελληνική Νεολαία και να διδάξουν τα ναν' ανθρώπων ιδανικά, έπρεπε να αντητήσουν στην πρόκληση των καιρών. Βρέθηκαν έτσι ανάμεσα σ' αυτούς οι άξιοι εκπαιδευτικοί που κλάδου, εκείνοι που αποφότισαν, μεταφέρουν το μάθημά τους, όποιο κι αν διδάσκαν, στην αίθουσα της μάχης παραδίδοντας μ' ένα μοναδικό τρόπο και κηρολίμπονώντας αντί για κηρολίμπου και μαυροπίνακα τα εποπτικά

μέσα της ελευθερίας. Το μάθημα αυτό, εμείς οι κληρονόμοι των ιδανικών τους, οφείλουμε να τα αποστηθίσουμε, αφομοιώνοντάς το έτσι, που να μπορούμε να το πεδαιτώσουμε. Γιατί γενιές με αμφισβητήση ότι στη σημερινή εποχή χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια να εξηγησουμε και να κατανοήσουμε τις συνθήκες που διδάχθηκε...

Ακόμη θα πρέπει να προβάλουμε το πρότυπο της συνασπιστικότητας και συνεργασίας, που ήταν απαραίτητοι όροι για να λειτουργήσει σωστά αυτό το μαζικό κίνημα. Οι πλευρές του αυτές έχουν αξία διαχρονική και αποτελούν στοιχεία προόδου και των συγχρόνων κοινωνιών».

Και ο πρόεδρος κατέληξε: «Η εποχή μας έχει ανάγκη από ιδανικά τόσο μεγάλα και τόσο σπουδαία, που να την εμπνεύσουν. Ας βρούμε τις μεθόδους, τους δρόμους και τη γλώσσα, που οδηγούν στην καρδιά όλων μας, για να αποκαλυφθεί το μεγαλείο του ανθρώπινου γένους, ώστε η ακτινοβολία που να ξεθωριάσει τα αποτρόπαια σπιγμένα των κακών του σημερινού».

Ο πιο κατάλληλος τρόπος για να τιμηθούν οι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης είναι ακριβώς αυτοί.

Για τους εκπαιδευτικούς, ο σκληρός αγώνας στις αίθουσες διδασκαλίας για να διαμορφωθεί μια νέα ελπίδα της ζωής του μέλλοντος και της ευτυχίας, έχει ως οδηγό την αυτοθυσία των συναδέλφων που διέθεσαν τη ζωή τους, τη ζωή των παιδιών και των οικογενειών τους για την ελευθερία

όλων μας.

Ας τιμούμε τους ζωντανούς πάντα, όπως τους αρμόζει, κι ας είναι αιωνία η μνήμη των νεκρών μας».

Στη συνέχεια κλήθηκαν με αλφαριθμητικά οι επιζώντες αναβυσσασικοί αγωνιστές.

Η κ. Στέλλα Λουλάκη — Καταράκη που γεννήθηκε στο Βαχό και σπούδασε μετακατοχική φιλοσοφία, συνταξοχρησμένη, μένει στο Ηράκλειο. Μαθήτρια Γυμνασίου στην κατοχή, οργανώθηκε στην ΕΠΙΟΝ και πρόσφερε πολλά. Γύρω από το σπίτι τους γινόταν μεγάλη κίνηση για τον αγώνα.

Για τη δική της δράση δεν ανέφερε τίποτε. Προτίμησε ν' αναφερθεί στη δράση του πατέρα της που μεταξύ άλλων είχε: «Κατάκτησαν τη χώρα οι Γερμανοί, μα ο λαός της έμεινε ελεύθερος. Δεν μπορεί να κάνει δουλειά ένα λαό, αν δεν πάρει την ψυχή του, αν δεν αβήθει την ιστορία του. Κι οι Κρήτες εκπαιδευτικοί είχαν έναν ιδιόμορτο και κρατική τους κι αγωνίστηκαν ηρωικά. Γι' αυτό η Κρήτη ήταν άσβηστο που καινή, που με τη φλόγα του καινή και με τη φλόγα
► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΤΟΕΒ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ

Ο ΤΟΕΒ είναι ΝΠΙΔ και έχει την αποκλειστική ευθύνη χειρισμού και λειτουργίας των αρδευτικών έργων του δικτύου της περιοχής μας.

Λίγο πριν από την έναρξη της αρδευτικής περιόδου το ΔΣ του ΤΟΕΒ θέλει να κάνει γνωστά τα παρακάτω:

Το νέο δίκτυο της άρδευσης βρίσκεται στο Ατόμινο ο ολοκληρωσής του. Απομένει ο ολοτοματισμός, η τοποθέτηση κάποιων στομιών και άλλες μικροεργασίες.

Υπάρχει η ανισοκατανομή στην τοποθέτηση των στομιών της άρδευσης (αλλού μπήκαν κοντά, αλλού πολύ μακριά).

Γίνεται προσπάθεια να αντιστοιχισθεί το πρόβλημα με την τοποθέτηση νέων στομιών ή μεταφορά άλλων από περιοχή σε περιοχή.

Ο ΤΟΕΒ είναι υποχρεωμέ-

νος να τοποθετήσει τα κολλεκτέρ, πάνω στα οποία θα προσαρμοσθούν τα υδρόμετρα. Τα κολλεκτέρ αυτά κατασκευάζονται από σωλήνα MANESMAN χωρίς εσωτερική ραφή με δευτερεύοντα για να αποφεύγουμε τη σκουριά και να διατηρηθεί το δίκτυο καθαρό, με δυνατότητα ύδρευσης των οικισμών της περιοχής.

Το κάθε κολλεκτέρ (τούμπο) στηρίζεται σε σωλήνα 1½ ίντσας, η οποία πακτώνεται πάνω σε σταθερότητα. Κάθε άλλη λύση ήταν ασύμφορη ή αντίθετη προς τα σχέδια της ΥΕΒ.

Η τιμή του κάθε κολλεκτέρ είναι 9.700 δρχ. χωρίς τα υλικά πακτώσεως.

Μέχρι 10—4—89 υπολογίζουμε την ολοκλήρωση της το-
* ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην ύπηρεσία
δλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Όδός 1866 άριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβανς 83 (Στοά Μουρτζή) τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών δρχ. 500
» 600

Έμβάσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές για τήν ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Έράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο
Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή μή δέν έπι-
στρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν
τις απόψεις των συντακτών τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
— Η κ. Ρένα σύζ. Γεωργίου Λουλάκη γέννησε αγόρι.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:
— Η κ. Μαρία σύζ. Γεράσιμου Παναγιώτη το γένος Στελ. Πνευματικάκη γέννησε αγόρι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ: Γιώργος Κ. Μαρκάκης και Ευαγγελία Χ. Παπαδομαρκάκη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
Πέτρος Νοδαράκης
— Αικατερίνη σύζ. Γ. Σαρά-
τοη

ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΙ:
Καλλιόπη Γεωργ. Κοντάκη.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Μετά από συνεχείς προσπάθειες και επιτυχίες στις εξετάσεις της Μαθηματικής Εταιρείας, ο ξάδελφός μου Λουλάκης Μιχάλης κατάφερε να είναι ένας από τους πέντε που θα εκπροσωπήσουν την χώρα μας στην Μαθηματική Ολυμπιάδα στο εξωτερικό. Για την επιτυχία του αυτή τον συγχαίρω θερμότατα και του εύχομαι καλή τύχη, με την ελπίδα μιας νέας διάκρισης σ' αυτή την Ολυμπιάδα.
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΟΥΛΑΚΗΣ

ΔΩΡΕΕΣ

ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ:
— Η κ. Σοφία Βεστάκη— Καργιολάκη στη μνήμη των γονέων της 5.000 δρχ. για τον Ιερό Ναό Αγ. Δημητρίου Βαχού.

— Ο κ. Κλεάνθης Φαρολογάκης στη μνήμη του πατέρα του Απόστολου 5.000 δρχ. για τη διαμόρφωση του χώρου του Ηρώου.

Για την προτομή της Στέλλας Μιχαλάκη ο κ. Ελευθέριος Τουλουπάκης 50.000 δρχ.

Για το Γηροκομείο Βιάννου
— Στη μνήμη του εξοδέκτρου τους Στυλιανού Φιοράκη οι οικογένειες:

Γεωργίου Ταμπουρατζή 10.000
Μανόλη Αγγελάκη 10.000
Ανδρέα Αγγελάκη 10.000 δρχ.
— Ο κ. Γεώργιος Σαράτσος στη μνήμη της συζύγου του Αικατερίνης 5.000 δρχ.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ
Πέθανε και κηδεύτηκε στην Κ. Σύμη ο Γεώργιος Μ. Αγγελάκης. Γεννήθηκε στον Κρεβατά. Στην κατοχή υπηρέτησε στην Εθνική Αντίσταση.

Μετά τη Μάχη της Σύμης πήγε στη Μ. Ανατολή. Υπηρέτησε στην Ταξιαρχία του Ρίμνι και τραυματίσας γύρισε το 1945. Έμεινε στη Σύμη ξεχασμένος απ' όλους.

ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑ "ΥΨΗΛΟΒΑΘΜΑ,, ΛΑΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΑΣΗ

Αυξήθηκαν από την Τρίτη 14 Μαρτίου οι τιμές των ελαιολάδων οξυτήτας πάνω από 1 βαθμό κατά 20 δρχ. για κάθε κιλό που θα παραδίδεται στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ηρακλείου.

Τη σημαντική αυτή απόφαση πήρε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΣΗ, το οποίο σύμφωνα με δηλώσεις των μελών του είναι αρκετά ικανοποιημένο για τις τιμές που διαμορφώνονται φέτος για το προϊόν.

Αυτή η απόφαση, υπενθυμίζεται, αποτελεί συνέχεια της

προηγούμενης με την οποία είχε αυξηθεί κατά 20 δραχμές ανά κιλό η τιμή του λαδιού οξυτήτας κάτω του ενός (1) βαθμού. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΣΗ αποφάσισε να δοθεί η πρώτη εκκαθάριση, ύψους 15 δρχ. ανά κιλό για όλα τα λάδια οξυτήτας πάνω από 1 βαθμό που παραδόθηκαν στην Ένωση από τη 1 Νοεμβρίου 1988 μέχρι και σήμερα.

Με αυτές τις αποφάσεις πιστεύεται ότι ικανοποιείται αρκετά ο αγροτικός κόσμος μια και οι αυξήσεις αυτές ήταν αίτημα εδώ και καιρό.

Παράκληση στους συνδρομητές των Β.Ν. να στείλουν τη συνδρομή τους. Όπως ξέρουν, τα Β.Ν. δεν έχουν άλλο πόρο. Κάθε καθυστέρηση, δυσκολεύει την συνέχιση της έκδοσής τους.

Μουσική, τραγούδι οργανοπαίκτες της Βιάννου

2. ΛΥΡΑ:

Αρχαιότατο έγχορδο μουσικό όργανο. Την αρχαία λύρα την έφερε κατά τη μυθολογία ο Θεός Ερμής και την δώρισε στο θεό Απόλλωνα, το θεό της μουσικής, της χαράς, το θεό του Ήλιου. Ο Απόλλωνας τη δώρισε στον Ορφέα, που καταγόταν από τη Θράκη. Ήταν γιός του Οϊάγρου και μιλάς από τις εννέα Μούσες, της Καλλιόπης, της θεάς της ποιήσεως. Από τη μάνα του ο Ορφέας κληρονόμησε την αγάπη προς την ποίηση.

Ο Ορφέας ήτο άφθαστος τραγουδιστής, η λύρα του είχε τόσο γοητεία, ώστε, σύμφωνα με την παράδοση, τα άγρια θηρία βγαίνουν από τις φωλιές τους, και κάθιζαν στα πόδια του ν' ακούσουν τους γλυκούς ήχους της λύρας του. Τα πουλιά κατέβαιναν από τα δέντρα, κάθιζαν γύρω του και γλυκοκελάϊδούσαν συνοδώντας τα τραγούδια και τη λύρα του. Σαν έχασε την γυναίκα του την Ευρυδική, έπαιζε τόσο ωραία και θλιμμένα, ώστε κι ο θεός του Άδη Πλούτωνας γοητεύτηκε κι άφησε την Ευρυδική να φύγει για λίγο στη γή, από τον Άδη. Και πολλά άλλα αναφέρει η παράδοση για τη λύρα του Ορφέα.

Η Κρητική λύρα, πολύ διαδομένη στη μεγαλόνησο, έχει τρεις χορδές και παίζεται μόνο με δοξάρι. Είναι το καθουτό κρητικό μουσικό όργανο. Στην άλλη Ελλάδα δεν παίζεται λύρα. Μόνο οι Πόντιοι έ-

χουν λύρες, τους κεμεντζέδες. Είναι αλλιώτικες από τις δικές μας, παίζονται κι αυτές με δοξάρι, αλλά το δοξάρι ακουμπά σ' όλες τις χορδές της, ενώ της κρητικής λύρας σε μια, αυτή που χρησιμοποιεί ο λυράρης. Οι παλιοί Βιαννίτες κρεμούσαν στις λύρες τους γερακοκούδουνα για να κρατούν το ίσο, κι έτσι δεν ήθελαν πασαδόρο.

ΟΙ ΛΥΡΑΡΗΔΕΣ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Όπως μου είπαν οι πιό γέροι χωριανοί μας, που ασφαλώς λησιμονήσανε πολλούς, φυσικά ύστερα από τόσα χρόνια, οι παλιοί λυράρηδες είναι:

1) Ο Αλεξανδρής. Τυφλός γι γαντώσιμος της εποχής του 1870—1895. Μερακλής, βρακοφόρος, λεβέντης!

Έπαιζε λύρα σε γάμους και σε βιαννίτικα γλέντια, τραγουδούσε: «Διάλε το' απολειμμά-ρους σου, αν δε σε μπαλωτάρω / να σε γεμίσω μπαλωτιές κι ύστερα θα σε πάρω».

Τον αναφέρει ο Κονδυλάκης στον «Πατούχα». «Ο τυφλός λυράρης Αλεξανδρής, καθήμενος εις το μέσον του χορού, εφαινετο γοητευμένος υπό της μουσικής του. Εκίνη την κεφαλήν δεξιά και αριστερά, ως να απεδίωκε μιύας και εμείδια του τυφλού, από το οποίον λείπει των σφθολμών η ακτινοβολία. Υπό την κίνησιν του δοξαρίου του έφευγον γοργόπτεροι του «πηδηχτού» οι

Το κ. ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΡΑΝΤΖΑΚΗ

ήχου...». (Άπαντα Κονδυλάκη, εκδόσεις Οικονόμου, τ. β, σ. 405).

2) Καρτσάκης Σάββας (έτος γεν. 1850). Έπαιζε λύρα με γερακοκούδουνα, σε γάμους και γλέντια βιαννίτικα. Λεβεντόγερος, με βράκες και χαμαί'λιά κρεμασμένα στο γιλέκο και καλός κυνηγός, τραγουδούσε: «Όπόταν θέλω, πέρδικα, μπορώ να σε σκοτώσω, / μα εγώ σ' αφήνω και πετάς μέχρι να σε μερώσω».

3) Κυριακάκης Δημήτρης (1876), λεβέντης Λουτρακκιανός, περπατούσε κι έπαιζε η γης. Έπαιζε λύρα σε γάμους και κοντάδες. Η λύρα του δεν ήθελε πασαδόρο, πολλές φορές παίζανε λύρα με το Καριόλα απ' το Βαχό. Τραγουδούσε: «Πές μου το κομμάτι μου, πές μου την αφορμή μου, / με πέτρες και με σίδερα να δειρώ το κορμί μου».

4) Κυριακάκης Κωστής, Λουτρακκιανός μερακλής κι ανδρειωμένος. Τραγουδούσε: «Ήθελα να 'μουν όμορφος, να μουν και παλικάρι, / να 'μουν και τραγουδιστής, δεν ήθελα άλλη χάρη».

5) Ανατολιώτης, εκλεκτός λυράρης από το Χάνδρο, κουνιάδος του λυράρη Πέτρου. Παίζανε μαζί. Είχε μια όμορφουγατέρα, την έπαιρνε μαζί του, του κρατούσε πάσο και τραγουδούσε: «Εμένα ο πατέρας μου, δε σπαίρνει, δε θερίζει, / μόνο βαστά στο χέρι του τη λύρα και γλεντίζει».

6) Πέτρος Θεοδοσάκης (1882), Πλακιώτης, μερακλής λυράρης. Ο καλύτερος οργανοπαίχτης του τέλους του 19ου και το πενήντα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα. Λεπτός, βρακοφόρος με κρουστικό μαντίλι, καλός τραγουδιστής. Γίνου στον κάμπο λεμονιά κι εγώ στα όρη χιόνι / να λιώνω να ποτίζονται οι τρυφεροί σου κλώνοι». Ο γιός του ο Στυλιανός του κρατούσε πάσο, μετά οι κόρες του οι τρεις, σωστά σφάδνια τραγουδούσαν: «Ήθελα να 'μουν δεντρί, σκιά να σου χαρίζω, / πουλάκι να σου τραγουδή κι ανθός να σε μυρίζω».

7) Μυλωνάκης Ιωάννης (1870), πατέρας του Ταγαρούλη, μυλωνάς και τραγουδιστής, τραγουδούσε: «Εγάποννά σε κι έλεγα αέρας μη σ' αγγίζει, / μα εδά σου λέω να γενει ποτάμι να σε πνίξει».

8) Ο Μυλωνάκης Δημήτρης (1910), ο Ταγαρούλης όπως το έλεγαν όλοι Μερακλής, κουβαρντάς, μυλωνάς και τραγουδιστής: «Χιλιάδες να 'ναι οι χρόνια σου και πάλι αρχή, πουλί μου, / να ζεις να τότε χαίρεσαι, τον κόσμο, γιασεμί μου».

9) Λασιθιωτάκης Μανώλης (1902). Ήσυχος, αθόρυβος, γλεντζές, καλός τραγουδιστής. Έπαιζε λύρα σε γάμους και γλέντια, τραγουδούσε: «Όποτε να σπέκουν τα βουνά, να μη σ' αγγίζει Χάρος, / να ζεις, να περπατώ κι εγώ με το δικό σου θάρρος».

10) Παπαδημητράκης Χριστόφορος (1904), Πλακιώτης λυράρης. Κάθιζε στην αυλή του, έπαιζε το λυράκι του και τραγουδούσε η γυναίκα του, η Μαρία της Κρουσταλλένιας: «Είμαι φτωχή απ' τις φτωχές, μα είμαι μερακλήνα / και πήρα κι άντρα μερακλή και τα περνούμε φίνα».

11) Ραππάκης Μανώλης (Πανάγος) (1915), μερακλής με σγουρά ξανθά μαλλιά, κυνηγός και καλός τραγουδιστής: «Ακλούθα με στις πέρδικες, να μάθεις να ξαμύνεις, / γιατί 'σαι ακόμη τσίρακας κι αν παίζεις, δεν σκατώνει».

12) Γουρνιτζάκης Νικόλαος (Κατεχάκης, 1902). Παλιός λαϊκός λυράρης, ασταίος και καλαμπουρτζής.

13) Κυριακάκης Γιάννης (1916), Λουτρακκιανός λυράρης, είχε στολισμένη τη λύρα που με φιλιτίσια και ζωγραφιές. Λεβέντης και γεροδεμένος στα νιάτα του. Φιλότιμος και φωνακλός, τ' άρεσε η καλή παρέα κι ο καλός μεζές. Κυνηγός καλός, δεν άφηνε λαγό και πέρδικα στο Ριζόβιγλο και τραγουδούσε: «Έχετε γειά, ψηλά βουνά, που χόρο δεν φοβάστε / μόν' περιμένετε άνοιξη και προσιναλογάτε».

Όπως είναι κι άλλοι λυράρηδες που τους έξεχσα. Οι πιό πολλοί παίζανε σε γάμους, αρβαβώνες, βαφτίσια, σε γλέντια, σε καντάδες, μέρες ολόκληρες και νύχτες χωρίς να κοιμηθούνε. Πληρωμή τους οχέδον τίποτε, γλεντούσανε κι αυτοί μαζί με τους άλλους. Καμιά φορά τους κολλούσαν στο κουτέλο τα λεφτά ή ρίχνανε μέσα στη λύρα τα κέρματα. Ήταν άνθρωποι αγαπητοί, σε παρέες και συναστροφές. Με τα ασταί τους, τις μαντινάδες, τα ανέκδοτα διασκεδάζαν τους Βιαννίτες. Ήξεραν τι σκοπό αγαπούσε καθέννας, τα μυστικά των νεαρών και τραγουδούσαν ανάλογα: «Ένας σου φίλος μ' έφερε, για να σου τραγουδήσω, / γιατί κι αυτός μου τραγουδεί, όπου κι αν αγαπήσω».

Έπρεπε να ναι υπομονετικοί κι εξυμνοί, να ξέρουν να μιλούν, πολιτικοί και διπλωμάτες. Να μη δημιουργούν φασαρίες και παρεξηγήσεις και να ξέρουν να τις προλαβαίνουν. Αυτοί ήταν οι παλιοί οργανοπαίχτες του χωριού της επαρχίας μας. Λεβέντες και σωστοί. (Συνεχίζεται)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΤΟΕΒ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

ποθέτησης των κολλεκτέρ. Μετά από την ημερομηνία αυτή με ιδιαίτερη ανακοίνωση θα αρχίσει η τοποθέτηση των λαστιχων άρδευσης, η οποία θα τελειώσει πολύ σύντομα.

Όλες οι εργασίες (τοποθέτηση υδρομέτρων, κολλεκτέρ, βακνώ) γίνονται από το οικονομικό του ΤΟΕΒ χωρίς καμιά υποχρέωση των παραγωγών.

Οι οικονομικές υποχρεώσεις των παραγωγών προς τον ΤΟΕΒ είναι οι εξής:

Κάθε υδρόμετρο για να συνδεθεί πάνω στο δίχτυ πληρώνει 2500 δρχ. την τιμή του κολλεκτέρ.

Το ποσό αυτό πληρώνεται για κάθε υδρόμετρο και όχι από κάθε παραγωγή.

Επίσης κάθε μέλος του ΤΟΕΒ πληρώνει ένα παράβολο χιλίων δραχμών για αρχικά έξοδα από την άρδευση.

Όσοι διαθέτουν υδρόμετρα 1½, 2 και 2½ ιντσών μπορούν να τα τοποθετήσουν στο δίχτυ. Ο ΤΟΕΒ όμως δεν αναλαμβάνει την επίσκεψή τους, αφού δεν διαθέτει για αυτά ειδικευμένο προσωπικό. Οι αγοραστές υδρομέτρων μπορούν να προμηθευθούν από τον ΤΟΕΒ υδρόμετρα δύο ιντσών στην τιμή των 12.000 δρχ.

Για τα υδρόμετρα που ο ΤΟΕΒ διαθέτει στους παραγωγούς αναλαμβάνει την επίσκεψη χωρίς υποχρέωση των παραγωγών. Επίσης διαθέτει απόθεμα ανταλλακτικών των υδρομέτρων αυτών.

Είναι μειονέκτημα το ότι στην περιοχή μας δεν έχει γίγει αναδιασμός. Έχομε μικρό κλήρο, πολυτεμαχισμένο. Υπάρχουν παραγωγοί που χρειάζονται πολλά υδρόμετρα, για

να αρδεύσουν τις περισσότερες τους άρα αυξημένα έξοδα.

Ο ΤΟΕΒ καταβάλλει προσπάθεια να δανειοδοτηθεί, για να μπορέσει να δώσει με ευκολίες πληρωμής τα υδρόμετρα στους παραγωγούς που αδυνατούν να πληρώσουν αμέσως.

Το μεγάλο πλεονέκτημα του νέου δικτύου άρδευσης είναι ότι κάθε στόμιο έχει συνεχή παροχή νερού 15 κυβικών ανά ώρα καθ' όλο το εικοσιτετράωρο. Με ένα απλό υπολογισμό καταλαβαίνει κανείς ότι κάθε στόμιο μπορεί να αρδεύσει τις 15 ημέρες (15 κυβικά επί 24 ώρες επί 15 μέρες) 5.400 ελαιόδεντρα με 1 κ.μ. νερό το καθένα.

Πιστεύομε ότι δε θα υπάρξει κανένα πρόβλημα άρδευσης σ' ολόκληρη την περιοχή, αν όλοι υπακούσομε σε κάποιους κανόνες.

Το ποσό που αναλογεί στον καθένα μας να πληρώσει είναι μικρό και καταβάλλεται μια μόνο φορά.

Ας σκεφθώμε πόσο πληρώναμε παλιότερα για μια μόνο σύνδεση. Και πόσο αγοράζαμε τα υλικά από το ελεύθερο εμπόριο.

Αξίζει επίσης να θυμηθώμε ότι το δίχτυ άρδευσης αξίζει περίπου 200 εκατ. και είναι εντελώς δωρεάν. Γίνονται προσπάθειες να επεκταθεί σε όλη την περιοχή Βιάννου και έχει τη δυνατότητα να υδρεύσει σχεδόν όλους τους οικισμούς ευθύνης του.

Προσκαλούμε τον κάθε παραγωγό να συνεργασθεί μαζί μας και να μας υποδείξει, τί κατά τη γνώμη του εξυπηρετεί καλύτερα. Θα είμαστε πάντα πρόθυμοι να τον εξυπηρετήσομε.

Το ΔΣ του ΤΟΕΒ

ΑΠ' ΟΣΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Εγκαινιάζεται το τυποποιητήριο λαδιού

Εγκαινιάζεται την ερχόμενη εβδομάδα το τυποποιητήριο παρθένου ελαιολάδου της Ένώσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Ρεθύμνου στα «Τρία Μοναστήρια».

Για τη δημιουργία του εργοστασίου, το οποίο θα έχει δυνατότητα τυποποίησης 10 τόνων ελαιολάδου το οκτώωρο, διατέθηκαν συνολικά 58 εκατομμύρια.

Δρ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΙΜ. ΧΑΤΖΑΚΗΣ

Ιατρός Πνευμονολόγος

Ιατρείο: Μεραιμβέλλου 25 (πλ. Μουσείου)
Δέχεται: 8—10 π.μ. και 5—8 μμ.

Σάββατο με ραντεβού

Τηλ. 223207 — 259711

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22008
Είρηνοδικοείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεα)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείο	22.140
Γεωπόνος	22317
A.T.E. Βιάννου	22.180

ΑΦΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαΐμάκης Θεόδωρος — Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λαοθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ιωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Για ύπεραστικά: 0895)

Ο ΦΙΛΙΟΤΣΟΣ

2α (τελευταίο)

— Είναι 'χεις, Τραχανοκατερίνα, και λαλιέσαι ετούτ' αλόη;
— 'Ω! 'Αδικο να σου δώσει, κακοποδομένη, και ξιπάστ'ηκα.
— Ντα από τ' αποπάνω σοκάκι σου κλούθου, γιαγιά. Μα συ φαίνεται πως είσαι και κουφή.
— Κι αμέ τα στιβάνια, με ται μπροκαδούρες που φόριες, εκάνανε συντάλασι κι ήθελα να σ' ακούσω... Εσύ ξυπόλυτος γεννήθηκες, ξυπόλυτος θα ποθάνεις. Και γιάντα, μωρέ ατελειώτες, δέ 'πες, γιαγιά, άδειο να σου δώσω, που όντε παντρεύτηκε η μάνα σου η θρασόμυγια τον κύρη σου τον στραβαλιά, με σήκωνε ο κύρης μου, μικρό κοπέλι, και πήγαμε μόνο και μόνο για να κάνουμε σεΐφι το μορφαιντρουνο που σ' έκαμε, για να γελά ο κόσμος.

Το Βαρβατσούλιο δεν εγγάντιζε από τούτανά, μόνο ενεσηκώθηκε στα προσδάκτυλά του, για να την ξανοίξει στη μούρη, κι ύστερα τη 'πε.
— Είναι 'ναι, Τραχανοκατερίνα, και μαύρισες τ' ατζά σου να δερνοκοπανίζεσαι;
Εμπλάβισε, εμαύρισε, εκιτρινισε, εδαχτυλιώσε το μεσομούστακό της από τη μάνιτα που πήρε.

— Εμένα, μωρέ φιόγγο, θα μου τραχανό... άμε μωρέ, στο διάλο, που δε σου 'δωκε ο θεός μπόι μόνο γλώσσα, για να ταραχίζεις τ' ανθρώπους. Κι ήπλωνε τη χερούκλα τζη να τον αρπάξει, μα αυτός είχε γίνει λαγός.
Είχεντηνε κεινιά τη χάρη. Κάθε βολά, που θώργιε ζορε, το 'βανε στα πόδια και δεν εθώργιες το σκονάδι του.
— Έχε χάρη, κακομοίρη μου, που έχω τον σουρουλεμέ του φιλιότσου μου, ειδάλλως ήθελα να σε καταστέσω 'γύ. Μα πιο καλός είσαι πάλι του λόγου σου, από τον δάσκαλο, που γιατί τον είπα σπαγγοραμμένο, δεν ήφικε πράμα να μη μου το πει. Εγώ, ανέν του 'πα και πράμα, του το 'πα με το δικιο μου. Γιατί, από σταν ήπρε την παστρίκη του παπά για τα αμπελοσόχωρα τζη, δεν ήβαλε ένα καινούργιο στυλό στην κρεβατίνα από την ταιγγουιά του, μόνο για να συνάξει, κατέχει. Και πήγε το κακορίζικο ο φιλιότσος μου να δει αν ήτανε γενωμένα τα σταφύλια, σ' ήπασσε ο στύλος και γίνηκε μια σωρά στο καντρίμι και χτύπησε στο γραφάνι τη κεφαλή του. Σ'γυ κρου με 'πιασε, όντε το 'δα κάτω κι ούτε μιλίε ούτε ελάλιε. Κι ανέν του 'πα και πράμα, δεν ήπρε να λαληθεί ε-

ΤΟΥ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚ. Λαογράφου και

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ ή ΖΕΡΒΑ στιχουργού

τά. Εφοβήθηκα τη γλώσσα ντιου, και κάνει και τον γραμκατισμένο, γιατί 'μαθε δύο κολλυβογράμματα.

Μα τούτοιναί οι μορφωμένοι θα φέρουνε το τέρμενο του κόσμου. Ο θεός να αναπάψει ται γανέους μου, που δεν με πήγανε στο σκολεϊό, κι ήθελα ξεπλυθώ κι εγώ σαν μια πάρτη γραμματισμένους, όνομα και μη χωρηγιά. Κι ήγυρε, οθέν την πέρα ρούγα, σαν είδε πως δεν τση 'διδε κιανείς σημασία, κι όποιο θελά δει στο δρόμο, τότε σταμάτα, για να του πει για το φιλιότσο τζη. 'Ηκουσε το συντάλαγο το Δημητρώ, ο παπατοούλης, ετσά τονε λέγαμε γιατί όντεν ήπαιρνε αζάμαρι των γυναικώ για στιβάνια, τωσε παπάτευγε και μια ολιά τ' ατζά τους. Επόρισε μισοφαμμένος, γιατί εκουζουλαίνοντε να τούτανά. Επάστρεψε μισαλιά την μπούκα ντου με την τσαγκαρποδιά του κι ύστερα τη ρώτηζε.
— Είναι 'χεις, μωρή κατερίνα, και λαλιέσαι ετούτ' αλόη σου 'τυχε.

— Άστα, μωρέ Δημητρώ, είναι να σου λέω, το και το. Μα ο θεός να βάνει κιανείς από το νου πως το φιλιότσο μου τον έχει ματιασμένο καμιά κολλητσουφριά και πάει κάκου του κάκου. Δεν είχα ποτελειωμένη την κουβέντα και αρχίνιζε το Δημητρώ να γελά, που δεν εγίνονταν μάινα. Και 'ρχίνιζε και η πατούλια που 'χε μαζώχτει να γελά. Πού το θωρείς, μωρέ ξεφλούδη, τα αστέιο, Μα από παράσυρο είναι ν' ανι μένει κιανείς, άλλος χάνεται κι άλλος χασοκογελά.

— Είδες, μωρή σερέμα, τωσε σάς βολές που 'χει γκρεμιστεί από ται κορακίες κι από τα βατσιπέτια, να πάθει σκονάδι; Αυτό εφταρμιστήκανε οι διάολοι, κι επόρισε από τα ρθούνια ντως, για κειονά τονε βλέπουνε και δεν παθαίνει τσαγκουρνιά.
— Εσύ 'σαι, κακομοίρη μου, αλοκούζουλα. Θεόψυχα μου αν δεν ήμουσε εκειά, που τότε ξάνοιξε η μαμιά κι είπε πως μπορεί να 'χει και μάτωμα στο μισαλό.
Είντά του να τηνε πει κεινιά την κουβέντα. Ένα γέλιο εγροϊκάς απ' όλους, ενώ του Δημητρώ επρέχανε τα δάκρυά ντου και δεν ήκανε μάινα το γέλιο ντου.
— Ποιό μισαλό, μωρή Τραχανοκατερίνα, θα ματώσει; Ντα δεν το κατές πως τα κοπέλια

παίρνουνε από ται σαντόλους; Κ' ήρχιζε πάλι να γελά. Εσήκωνε μάνι μάνι τη φούστα τζη, που εκωλοσύρνοντε χάμαι, του 'ριξε μια γρυλιά και του 'πε:
— Εγώ θα ίσε καταστέσω, ξεφλούδη, που σ' έδα από κεια που 'βγαίνεις τ' αποξημερώματα κι είπες τση αγαθοπούλας που 'χεις, πως ήσουςε στο πουςού. Αλλά εγώ θα π' ανοίξω το στόμα μου, ότι να πρέπει, μπαταξή. Κ' ήγειρε οθέν το ρούκουνα.

Εκειά εσιμίζανε με το φιλιότσο τζη, που 'χε ται τσάπες του σάκου ντου γεμάτες αβγά. Τον άρπαξε από τη χέρα, ετάρσασε αυτός να φύγει, μα πού. Αυτή τον εβάστα γερά.
— Πότε, διαολόπιστο, εσηκώθηκες με τέτοια χάλια που 'χεις, κ' ήκαμες βόλτα και σται καύμου;
— Ντα δεν είχα πράμα, σάντολα, μόνο το 'κανα ψόματα, για να γλυτώσω το καρκαβούρι.

— Και τ' αβγά που 'χεις σται τσάπες από πού τα πήρες, φιλιότσο; από τση Χατζήνας;
— Αυτή, σάντολα, τα 'χε μαζωμένα κι όλοι εκειά στη γειτονιά. Ετσά ώρα που πήγα!...
— Και πήγες, μωρέ αναθεματισμένο, από τον κούμο μου; Καλλιπήθρα, να γλυτώσει το χωριό κι εγώ, μόνο εξεγβεντιστήκα, πάλι σήμερα για λογαριασμό σου. Αυτός ήπαιξε μια ταχταμό και τσ' ήφυγε. Κι όντεν εποκόλωνε, ήνοιξε τη χέρα ντου και τση 'δωκε ένα ποίλο. Εξάνοιξε γύρω γύρω, κι όμα εβάνοιξε δεν τη θύρει κιανείς, δεν την ήγνιασε μόνο 'πε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΛΑΣ :

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΙΟΥ

Έμουν ίσουδαστής της Ακαδημίας Ηρακλείου το 1979, όταν διάβασα για πρώτη φορά βιβλία του κ. Γιάννη Δημηλά. Η πρώτη αυτή γνωριμία μου με το έργο του συγγραφέα υπήρξε συγκλονιστική, με έπληρωσε και με επηρέασε βαθύτατα.

Με συγκίνησε γιατί, όταν διαβάζει κανείς τον κ. Γ.Δ., δεν πετά στις νεφέλες. Μένει προσγειωμένος σ' αυτή την πανεμένη γή, ακούει τους χτύπους της καρδιάς της, λούζεται με τα δάκρυα και τον ιδρώτα της, ζει τις καλές και τις κακές στιγμές της, τις αγωνίες της, τις ελπίδες και τα όνειρά της.

Με συγκίνησε γιατί, όταν διαβάζει κανείς τον κ. Γ.Δ. πλημμυρίζει η ψυχή του με την απλότητα, την ειλικρίνεια και το άθαρρο του, με τους προβληματισμούς και τους στοχασμούς του, με τις ιδέες του και τα πανανθρώπινα ιδανικά στα οποία πιστεύει με πάθος.

Με συγκίνησε γιατί, όταν διαβάζει κανείς τον κ. Γ. Δ., διαπιστώνει το πάθος του για την αλήθεια και τη δικαιοσύνη και την απέραντη αγάπη του για τον τόπο που τον γέννησε.

Ο κ. Γ. Δ. μπορεί και συνδυάζει αριστοτεχνικά στα έργα του το λυρικό, το επικό, το λαογραφικό, το κοινωνικό και το ηθογραφικό στοιχεία. Τα πλέκει όλα και τα συνδυάζει με τόσο μαεστρία, όπως ένας «καλλιτέχνης ζωγράφος ζωγραφίζει έναν πολύπλοκο πίνακα και η λαϊκή υφάντρια ένα ανεπάλθηστο κίλιμι.

Μάλο στο έργο του κ. Γ.Δ. συναντάς πολύπλοκες εικόνες, τόσο παραστατικές και ζωντανές, που νομίζεις πως τις βλέπεις να διαδραματίζονται εκεινη την ώρα μπροστά στα μάτια σου.
Η ανεκτίμητη αφηγηματική ικανότητα, το χιμώδες ύφος, η φυσικότητα των προσώπων, η πλούσια γλώσσα, η ζωντανία των εικόνων, η σαφήνεια και στοχαστική πυκνότητα που συγγράφει, ανασπίνουε το συγγραφέα στην ανθρωπινή ζωή μέσα στα έργα του.
Την εικόνα που έχεις σχηματίσει για τον κ. Γ.Δ., διαβά

ζοντας τα βιβλία του, συμπληρώνεις όταν έχεις την ευκαιρία να τον συναντήσεις για να μιλήσεις μαζί του. Τότε διαπιστώνεις, ακόμη πιό έντονα, την ευγένεια και τη γλυκύτητα του χαρακτήρα του αλλά και την απέραντη συγκατάβαση και αγάπη με την οποία αντιμετωπίζει τις σκέψεις σου και τους προβληματισμούς σου.

Ελπίζω σύντομα, μετά από μια βαθύτερη μελέτη του έργου του στο σύνολό του, να παρουσιάσω τις εμπειρίες και τους προβληματισμούς μου σε μια αυτοτελή μελέτη, με περισσότερα στοιχεία από τα κείμενα του συγγραφέα και άλλες λεπτομέρειες.
Πιστεύω πως αποτελεί πραγματική πρόκληση για ένα νέο άνθρωπο να ασχοληθεί διεξοδικά με το δοκιμασμένο έργο του κ. Γ.Δ., γιατί θα ωφεληθεί και τον εαυτό του και άλλους νέους μπορεί να προτρέψει να μελετήσουν το πνευματικό αυτό έργο με τα πανανθρώπινα μηνύματα που στέλνει.

ΑΝΤ. Ε. ΣΤΙΒΑΚΤΑΚΗΣ

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Με απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου και σε εφαρμογή του Προγράμματος «ΣΑΝΤ 8929» που καλύπτει το δητικό πρόγραμμα των ΟΤΑ, τσικ. έργα συνεχιζόμενα ή νέα που κατασκευάζουν οι τεχνικές υπηρεσίες των ΟΤΑ ή της ΤΥΔΚ, γίνεται κατανομή 760 εκατομμ. δρχ.

Το ποσό αυτό θα μοιραστούν οι δήμοι και οι κοινότητες του Νομού με πληθυσμιακά κριτήρια. Το μεγαλύτερο μέρος από αυτά πέφτει στην εκπαίδευση.
Αναλυτικά στην επαρχία μας προτείνονται τα ποσά:
Άνω Βιάννος 8.293.676
Χόνδρος 4.100.867
Κάτω Βιάννος 535.788
Βαχός 2.793.674
Πεύκος 3.672.097
Κάτω Σύμη 2.980.242
Άμυρά 5.016.812
Άγ. Βασίλειος 3.668.718
Συκαλόγος 3.908.012
Καλάμι 5.710.745.

ΛΑΪΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΟΙ ΛΑΙΜΑΡΓΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΙ

Γράφει ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΕΜΜ. ΣΤΙΒΑΚΤΑΚΗΣ

Μια φορά κι έναν καιρό οι ποντικοί που ζούσαν στο κελάρι ενός χωριάτη σπιτου δοκίμασαν μεγάλη χαρά. Οι σπιτινοκοκύρηδες έφυγαν μερικές μέρες από το σπίτι κι έτσι άφησαν ανεόχλητους τους ποντικούς να απολαύσουν τα χίλια δυό καλούδια που είχαν στην αποθήκη τους.

Μια φορά κι έναν καιρό οι ποντικοί που ζούσαν στο κελάρι ενός χωριάτη σπιτου δοκίμασαν μεγάλη χαρά. Οι σπιτινοκοκύρηδες έφυγαν μερικές μέρες από το σπίτι κι έτσι άφησαν ανεόχλητους τους ποντικούς να απολαύσουν τα χίλια δυό καλούδια που είχαν στην αποθήκη τους.

—Κάνετε και λίγο κράτει στο φαί. Η λαιμαργία μπορει να σας βλάψει.

Άλλοι ποντικοί άκουσαν τη συμβουλή του, άλλοι όχι. Αυτοί που την άκουσαν, έφαγαν ακόμη λίγο και είπαν:

—Αρκετά για σήμερα. Οι νοικοκυήρηδες θα λείπουν κι άλλες μέρες. Αύριο πάλι θα συνεχίσουμε το φαγοπότι.

Όσοι δεν τον άκουσαν εξακολούθησαν να τρώνε μέχρι που φούσκωσαν σαν μπαλόνια.

Εκείνη τη στιγμή οι γάτες του σπιτιού, που βέβαια δεν είχαν φύγει μαζί με τους σπιτινοκοκύρηδες, πετάχτηκαν από τους κρυψώνες τους κι άρχισαν να κυνηγούν τους ποντικούς. Όλοι οι ποντικοί έτρεξαν στις τρύπες τους.

Όσοι δεν είχαν φουσκώσει από το πολύ φαγητό τρύπωσαν εύκολα στις φωλιές τους και γλιτώσαν. Οι άλλοι όμως, οι παραφουσκωμένοι σαν μπαλόνια, δεν χωρούσαν στις μικρές τρύπες κι έτσι έμειναν έξω από τις φωλιές τους.

Οι γάτες τότε τους άρπαξαν και τους έφαγαν. Έτσι πλήρωσαν και γιατί δεν άκουσαν το σοφό γερο — ποντίκαρο και γιατί ήταν λαιμαργοί.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

καλούδια: καλά πράγματα, καλά φαγητά
κελάρι: αποθήκη
κάνω κράτει: συγκρατείμαι

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Ύστερ από την ανομβρία στους μήνες Γενάρη και Φλεβάρη που δημιούργησε πολλά προβλήματα στις καλλιέργειες, στις 12, στις 23 και 24 Μαρτίου ξανάβρεξε.

Η ποσότητα βέβαια ήταν μικρή. Στις πηγές καμιά επίδραση. Όμως στις καλλιέργειες ήταν επωφέλης. Έτσι δόθηκε η ευκαιρία να οργώσουν οι ελαιοπαραγωγοί ένα μέρος ελιές, αλλά και τα χόρτα να δυναμώσουν για να μειωθεί το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κτηνοτρόφοι στη διατροφή των κοπαδιών τους.

Από τα στοιχεία που μας έδωσαν η συνολική βοχόπτωση από τον Οκτώβριο μέχρι σήμερα έφτασε στην Άνω Βιάννο τα 515 χιλιοστά και στον Κερατόκαμπο 350 χιλ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΣΤΡΟΓΙΩΡΓΑΚΗΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ
ΕΒΑΝΣ 77 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ.289.860 — 230.685
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ
ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΝ. 797)85
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Ν. 1262
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ — ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ
ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ — ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

25 ΑΤΟΜΑ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Δόθηκαν στη δημοσιότητα οι πίνακες των επιτυχόντων σε διάφορες θέσεις των Κέντρων Υγείας του Νομού Ηρακλείου, σύμφωνα με τις καταστάσεις των μοριών, για την κατηγορία της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.).

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Βενιζελείου Νοσοκομείου:

1. Οι επιτυχόντες υποχρεούνται μέσα σε 10 μέρες από τη δημοσίευση να προσκομίσουν στην υπηρεσία Προσωπικού του Νοσοκομείου τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
2. Σε δέκα μέρες (10) από την δημοσίευση μπορούν όσοι επιθυμούν να καταθέσουν τυχόν ενστάσεις.
3. Οι πίνακες με τα μόρια όλων των υποψηφίων έχουν αναρτηθεί στο Βενιζέλιο Νοσοκομείο και στα Κ.Υ.

4. Τα αποτελέσματα για τους υπολοίπους υποψηφίους ΔΕ και ΤΕ κατηγορίας θα ανακοινωθούν από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Νοσοκομείου.

ΣΤΟ Κ.Υ. Άνω Βιάννου προσλαμβάνονται:

- Α. Προσωπικό Μαγειρίου:**
1. Δοριάκη Στυλιανή του Εμμαν. μόρια 46.
- Β. Προσωπικό Καθαριότητας:**
1. Γουρνιεζάκη — Λουλάκη Αικατερίνη του Ιωάννη μόρια 57
 2. Χουλιάκη Σοφία του Εμμανουήλ μόρια 53
- Γ. Εμπλεκτές:**
1. Παπαλεωνίδα Άννα του Γεωργίου μόρια 75
 2. Πετράκη Μαρία του Νικολάου μόρια 46.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1
Ηρακλείου περιμένουμε μια ενημερωτική απάντηση, για να ενημερώσουμε κι εμείς τους μας ρωτούν:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΕ

«Η ΑΤΕ βρίσκεται πάντα κοντά στους αγρότες».

Αυτό τόνισε ο Διοικητής της ΑΤΕ κ. Δημόπουλος με ιδιαίτερη έμφαση σε συνέντευξη που παρουσίασε η ΕΡΤ στις 23/3/89

Συμβάίνει όμως αυτό και για την επαρχία μας; Στην Βιάννο ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1981 θυρίδα της ΑΤΕ με δύο αρχικά και τώρα τρεις υπαλλήλους. Όπως είναι γνωστό, η θυρίδα της Βιάννου με τις περιορισμένες αρμοδιότητες που έχει παρουσιάζει σημαντική ανοδική πορεία εργασιών.

Όμως οι αγρότες της επαρχίας έχουν ανάγκες και ισχύσεις με την ΑΤΕ που η θυρίδα δεν τους εξυπηρετεί.

Η αποτυχία γεωπόνου της ΑΤΕ, εποπτικής υπηρεσίας και νομικού συμβούλου υποχρεώνει τους αγρότες της επαρχίας μας να πηγαίνουν στο Ηράκλειο δύο και τρεις φορές για να συνάψουν δάνειο, μεγαλύτερου ύψους συνήθως, για θερμοκήπια και άλλες καλλιέργειες, την εγγραφή υποθήκης κλπ

Για το λόγο αυτό τα μισά περίπου χωριά της επαρχίας φροντίζουν να εξυπηρετηθούν από άλλα υποκαταστήματα της ΑΤΕ, (Συκολόγος — Καλάμι — Σύμη από την Ιεράπετρα, Κάτω Βιάννος και Χάνδρος από το Αρκαλοχώρι). Αν όμως η θυρίδα της Βιάννου με τατραπέι σε υποκατάστημα με

ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Οδηγοί κι επιβάτες που καθημερινά κινούνται στο δρόμο Ηράκλειο — Βιάννος σημειώνουν με ικανοποίηση την ολοκλήρωση των εργασιών συντήρησής του τον περασμένο Οκτώβριο. Ετσι η διαδρομή γίνεται περισσότερο άνετη, αφού οι λακκούβες — παγίδες κελύφθηκαν σχεδόν στο σύνολό τους.

Όμως με τη δυνατότητα που δίνεται τώρα για αυξημένη ταχύτητα στα τροχοφόρα γίνεται περισσότερο αισθητός ο κίνδυνος που υπάρχει από τις πολλές στροφές και ιδιαίτερα τις κλειστές με μικρή ακτίνα ορατότητας.

Επισημαίνουμε τέσσερις: 1) τη στροφή που βρίσκεται πριν εισίσει ο δρόμος για το Αλάγνι. 2) τη στροφή που βρίσκεται μετά το Αλάγνι, λίγα μέτρα μετά τη διακλάδωση προς Αστρίτσι. 3) στον κατήφορο προς την Εμπόρο μετά τη διακλάδωση από το Αφρατί εκατό περίπου μέτρα από την πρώτη γέφυρα υπάρχει μια στροφή πολύ επικίνδυνη, με θύμα το γιατρό Παταμιαστοράκη

Η Ο.Α.Σ.Ν.Η. ΤΙΜΗΣΕ

Η Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Νομού Ηρακλείου σε εκδήλωση που οργάνωσε τίμησε τον συνεπαρχία της γεωπόνου Βαγγέλη Βαρδάκη για τη συμπαράστασή του στους αγρότες του Νομού μας τα τελευταία δέκα και περισ-

όλες τις αρμοδιότητες που ο κανονισμός λειτουργίας του προβλέπει, δημιουργούνται προϋποθέσεις να μεταφέρουν σ' αυτό τις συναλλαγές τους και τα πέντε παραπάνω χωριά, οι κάτοικοι των υπόλοιπων επτά χωριών να μην ταλαιπωρούνται και οι εργασίες της ΑΤΕ να αυξηθούν κατά πολύ.

Το αίτημα αυτό των κατοίκων της επαρχίας Βιάννου προβάλαμε κι άλλη φορά από τις στήλες αυτές όμως κανείς αρμόδιος δεν φρόντισε να δώσει μια απάντηση.

Επανερχόμεθα σήμερα για να τονίσουμε με όσο γίνεται πιο έντονο τρόπο ότι η επαρχία Βιάννου με τα ποικίλα προΐόντα της, εξαιρετικής ποιότητας λάδι, μπανάνες, πρώιμα κηπευτικά, όλα συναλλαγματοφόρα, έχει τοδικαίωμα και αξιώνει τη μετατροπή της θυρίδας Βιάννου σε υποκατάστημα και τη στελέχωση του με προσωπικό που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του τόπου

Έτσι η οικονομία της επαρχίας θα προωθηθεί σε υψηλότερα επίπεδα, θα συμφέροντα της ΑΤΕ θα εξυπηρετηθούν και τα λόγια του Διοικητή της ΑΤΕ θα γίνουν πράξη.

Ας προχωρήσει λοιπόν το συνταμείο στη σχετική εισήγηση και ο υπουργός Γεωργίας ας μη βραδύνει για την έγκρισή της.

Γιάννη παλαιότερα, και 4) τις στροφές μετά τη γέφυρα της Εμπόρου και ιδιαίτερα την τελευταία πριν φανεί η Μάρθα. Αν εξαιρέσουμε την πρώτη που χρειάζεται λίγο εκδρομισμό, όλες οι άλλες είναι χάρμα χωρίς θρόνους και άγωνα, που μμεσα σε λίγες ώρες και χωρίς ανάγκη απαλλοτριώσεων κλπ. μπορούν να αυξήσουν την ορατότητα και να μειώσουν τους κινδύνους ατυχημάτων.

Ιδιαίτερο κίνδυνο διατρέχουν οι οδηγοί που για πρώτη φορά κινούνται στο δρόμο αυτό και η καλή κατάσταση του κατστρώματος τους επιτρέπει να κινούνται με αυξημένη ταχύτητα.

Εμπόδιο αποτελούν επίσης στη διακίνηση μεγάλων τουριστικών δεσφορειών και είναι ένας από τους λόγους που με γόλα τουριστικά γραφεία δεν οργανώνουν εκδρομές προς την επαρχία Βιάννου ή διαμέσου της Επαρχίας. Οι κοινότητες της επαρχίας μας και οι άλλοι φορείς με τον Νομαρχιακό Σύμβουλο ας απαιτήσουν την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος.

ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΗ ΜΑΣ

σότερα χρόνια. Στάθηκε πλάι στο αγροτικό κίνημα σαν δεύτερος Μαρτίνος Αντύπας, όπως ανέφερε ο άλλος τιμημένος στην ίδια εκδήλωση Μιχάλης Σταυρακάκης, λαϊκός ποιητής γνωστός με το όνομα Μίχας.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΓΙΑΝ ΠΛΟΥΜΑΚΗΣ
Τοπογράφος Μηχ. Α.Π.Θ.

Ε. ΚΑΝΑΚΗ — ΠΛΟΥΜΑΚΗ
Πολιτικός Μηχ. ΕΜΠ.

Λ. Δικαιοσύνης 21 — 71201 Ηράκλειο

Οικοδομικές άδειες — εργολαβίες — τοπογραφικά με υπερσύγχρονα ηλεκτρονικά μηχανήματα της WILD (TI 1000 + DI 1000)

Τηλ. 235623 — 287934

Η ΕΛΜΕ Ηρακλείου τιμά τους καθηγητές της Αντίστασης

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

ζε τους ακλαβωμένους λαούς της Ευρώπης. Ηρωικά χρόνια! Ο Σταύρος Λουλάκης που είναι μεταξύ των τιμημένων από την ΕΛΜΕ Ηρακλείου, γεννήθηκε στ' Αμυρά. Σπούδασε με υποτροφία στο Παν/μιο Αθηνών φιλολογία κι εργάστηκε σε διάφορα Σχολεία του Ν. Ηρακλείου. Η Γερμανοϊταλική κατοχή τον βρήκε στο Γυμνάσιο Βιάννου. Ρίχτηκε με όλες του τις δυνάμεις στον Εθνικό — απελευθερωτικό αγώνα. Το Α και το Ω στη ζωή του από την επομένη της μεγάλης μάχης, της Μάχης της Κρήτης, είναι η εθνική υπόθεση. Ο απλός άνθρωπος χρειάζεται διαφώτιση, ενθάρρυνση, καθοδήγηση. Κινείται σε όλη την επαρχία και οργανώνει τις πρώτες ομάδες που θα εργασθούν, ώστε κανείς να μην λιποψυχήσει, κανείς να μην πει ούτε μια καλημέρα στα στρατεύματα κατοχής. Η δραστηριότητα των πρώτων ημερών της Γερμανικής κατοχής απέριε σημαντικό ρόλο για την διαμόρφωση πατριωτικού φρονήματος...

Ο Σταύρος Λουλάκης από τυχαίο περιστατικό δεν πιάστηκε από τους Γερμανούς που τον ζήτησαν. Πέρασε στην κατηγορία των διωκόμενων. Οι διωκόμενοι εκινούντο μόνο νύκτα κι έμεναν άλλοτε σε φιλικά σπίτια και άλλοτε σε σπηλιές. Όποιος περιέθαλπε διωκόμενο τουφεκίζονταν. Κι όμως η επαρχία Βιάννου με την καθοδήγηση του Στ. Λουλάκη και των άλλων συναγωνιστών του περιφρόνησε τον θάνατο κι έγινε κρησφύγετο διωκόμενων πατριωτών.

Αξέχαστος θα μείνει ο τρόπος που ειδοποιούνταν οι διωκόμενοι πατριώτες ότι έρχονται οι Γερμανοί κι έρχονταν συχνά πάντα για συλλήψεις, πάντα για κακό. «Τα μαύρα βούγια στη Δρακώνα, τα μαύρα βούγια στον Αχλαδιά», φώναζαν τα βουκολάκια που 'χαν ταχθεί να ειδοποιούν με τον αλληγορικό αυτό τρόπο τους διωκόμενους, για να φύγουν προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Έτσι εργάστηκε ο πατριωτικός εκπαιδευτικός, Στ. Λουλάκης στην Βιάννο τον πρώτο καιρό της κατοχής και μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα μικροί και μεγάλοι, άνδρες, γυναίκες και παιδιά γίνανε ήρωες, γιατί πώς αλλιώς να ονομάσσουμε αυτούς που περιφρονούν τον θάνατο ενώ αγαπούν τη ζωή.....

Το 1944 ο Στ. Λουλάκης πάχθηκε από την οργάνωσή του το ΕΑΜ στον ΕΛΑΣ κι ανέβηκε στο βουνό. Ακολούθησε την πορεία του που απώθησε τους Γερμανούς και μήκε ελευθερωτής στο Ηράκλειο. Εδώ εργάστηκε στην εφημερίδα του ΕΑΜ «Ελεύθερη Κρήτη» κι έγραψε πύρινα άρθρα που φλόγιζαν τις καρδιές όλων των Κρητικών. Σαν τελείωσε ο πόλεμος, καταδιώχτηκε μαζί με πολλούς άλλους αντιστασιακούς και απολύθηκε από την υπηρεσία του. Έμεινε όμως ήρεμος με την συνείδηση αναπαμμένη πως έκαμε το χρέος του

Στη συνέχεια ο κ. Λευτέρης Μαστρογιωργάκης, που γεννήθηκε στη Βιάννο και μετακοπή σπούδασε Φυσική και υπηρέτησε πολλά χρόνια στο Γυμνάσιο Βιάννου, συνταξιοχώος σήμερα, πήρε μέρος στην αντίσταση από τις πρώτες μέρες της κατοχής, στην πολιτική οργάνωση του ΕΑΜ αρχικά κι αργότερα από τις

γραμμές του ΕΛΑΣ.

Στο χαιρετισμό του μεταξύ άλλων είπε απευθυνόμενος στους νέους εκπαιδευτικούς: «Χαιρόμαστε που οι ρίζες της αντίστασης ύστερ' από 45 και πάνω χρόνια, τροφοδοτούν «αντιστασιακά» τα νεαρά, γερά, κορμιά σας. Τα τροφοδοτούν έτσι που ανανεώνεται η πεποίθηση πως οι καινούριες γενιές και ιδιαίτερα η νεολαία μπορεί να γίνει μια αξιοπαική δύναμη του λαϊκού κινήματος και σε συνθήκες μέσσα σε σχετικά ήμερες εποχές με και ιδιαίτερα στις κορυφαίες αναμετρήσεις που σηματοδούν και κρίνουν την πορεία της ιστορίας. Και πιά κάτω: «Είναι αναντίρρητο ότι ζούμε σε μια άλλη εποχή σε πολύ διαφορετικές συνθήκες κοινωνικοοικονομικές. Μα αυτό δεν μπορεί να μας κρύψει ότι η γενιά του 89, όπως και η γενιά του 47 ζει σε μια Ελλάδα της εκμετάλλευσης και της αμερικανικής επικυριαρχίας. Δεν μπορεί να μας κρύψει, γιατί οι βαθύτερες αιτίες που προκάλεσαν τότε την αντίσταση, δεν έπαψαν να υπάρχουν και είναι αυτές που πυροδότησαν τότε τη Ναυτική Σχολή και το Πολυτεχνείο, το νέο ιστορικό σταθμό που έδωσε τις νεότερες γενιές με τη γενιά της Αντίστασης». Και προς το τέλος του χαιρετισμού του ο κ. Μαστρογιωργάκης απευθυνόμενος πιά στους νέους εκπαιδευτικούς είπε: «Για μας τους παλιούς, εσείς οι νέες γενιές, το είναι μας, αποτελείτε τη μεγάλη ελπίδα μας για να ολοκληρωθεί η πραγμάτωση των ιδανικών και των οραμάτων της αντίστασης και κοντά στην καθολική απελευθέρωση να ολοκληρωθεί η αποτίναξη της όποιας εξάρτησης».

Έπειτα μίλησε ο κ. Κων. Στεφανάκης, που γεννήθηκε στον Πεύκο Βιάννου το 1922 και το 1940 πέτυχε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Με τον πόλεμο του 1940 διέκοψε τη φοίτησή του και γύρισε στην επαρχία μας, όπου εντάχθηκε στην Εθνική Αντίσταση. Μετά την απελευθέρωση ξαναπήγε στο Πανεπιστήμιο. Υπηρέτησε ως φιλόλογος στο Γυμνάσιο Βιάννου, στο β' Γυμν. Αρρένιου Ηρακλείου και στη συνέχεια στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ηρακλείου και σήμερα είναι συνταξιούχος.

Ο κ. Σίγα βιογραφικά στοιχεία του, αναφέρθηκε στη δημιουργία οργανώσεων Εθνικής Αντίστασης στην Επαρχία Βιάννου, «κάθως και του πρώτου αντάρτικου στα βουνά που βρίσκονται πάνω από αυτήν, στην ολόψυχη συμμετοχή όλων των κατοίκων της επαρχίας μας στον απελευθερωτικό αγώνα (ενίσχυση με τρόφιμα και άλλα μέσα των αντάρτων, συλλογή πληροφοριών για τις κινήσεις των Γερμανών και Ιταλών, κυκλοφορία δελτίων και άλλου αντιστασιακού υλικού κλπ.)

Αναφέρθηκε επίσης στη μάχη της Σύμης και τα επακόλουθα της (ομαδικές εκτελέσεις, κάψιμο και κατεδάφιση χωριών κ.ά.), σε ορισμένες χαρακτηριστικές υμνήσεις των Γερμανών και στη δημιουργία του δεύτερου (μετά το ολοκαύτωμα της επαρχίας Βιάννου) αντάρτικου από δυνάμεις του ΕΛΑΣ. «Τα παραπάνω», είπε ο κ. Στεφανάκης, «όπως και πολλά άλλα που δεν μου επιτρέπει ο χρόνος να αναφέρω, καταθέτω ως προσωπικές σε μεγάλο ποσοστό μαρτυρίες, γιατί βρέθη

κα μέσα σ' αυτή την πατριωτική έξαρση και δράση των συγχωριανών και συνεπαρχιωτών μου Βιαννιτών ως στέλεχος της Εθνικής Αντίστασης...». Και κατέληξε με σύντομη αναφορά στην εθνική του δράση και τις μεταπολεμικές περιπέτειές του γι' αυτήν.

Χαιρετισμό απηύθυνε και ο κ. Λευτέρης Πλευράκης, φιλόλογος Γυμνασιάρχης από το Καστέλλι Πεδιάδος, συνταξιούχος σήμερα.

Ακολούθησε αναφορά στους καθηγητές που πήραν μέρος στην Αντίσταση και δεν ζούν σήμερα. Για μερικούς απ' αυτούς, που βρέθηκαν συγγενείς τους, διαβάστηκαν βιογραφικά σημειώματα και παρέλαβαν και τιμητικά διπλώματα που απάνειμεν η ΕΛΜΕ Ηρακλείου.

Έτσι έγινε αναφορά στους παρακάτω:

Ο Γεώργιος Δ. Λουλάκης γεννήθηκε στο Κεφαλοβρύσι της επαρχίας Βιάννου Ηρακλείου Κρήτης το έτος 1896. Μετά τις γυμνασιακές του σπουδές εισήχθη στο Μαρσάλειο Δ' λείο και ως δάσκαλος διορίστηκε στην Άνω Βιάννο. Στη συνέχεια εισήχθη στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και μετά την αποφοίτησή του διορίστηκε ως φιλόλογος καθηγητής στο Γυμνάσιο Μπόμπιας. Αργότερα μετατέθηκε στο Γυμνάσιο Άνω Βιάννου, του οποίου ανέλαβε τη διεύθυνση και ως Γυμνασιάρχης το διηύθυνε μέχρι το θάνατό του. Έλαβε μέρος ως έφεδρος αξιωματικός στο μικρασιατικό πόλεμο και αργότερα πολέμησε στο αλβανικό μέτωπο.

Και στους δύο πολέμους διακρίθηκε για την αυταπάρνηση και τον ηρωισμό του και γι' αυτό τιμήθηκε με αριστεία ανδρείας.

Παντρεμένος, με οικογένεια πέντε παιδιών (4 αγόρια, 1 κόρη) στο διάστημα της φασιστικής κατοχής περιόδου ανέπτυξε πλούσια εθνική, κοινωνική και εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Υπηρέτησε ως ειδικός σύνδεσμος με τις ελληνικές και συμμαχικές δυνάμεις του Στρατηγείου της Μέσης Ανατολής δίνοντας τις απαραίτητες πληροφορίες για τη θέση και τις κινήσεις των κατοχικών δυνάμεων στην Κρήτη. Συνδέονταν με τις εθνικές αντιστασιακές ανταρτικές ομάδες Μπαντουβιά και συμμετείχε στο σχεδιασμό χτυπημάτων κατά των φασιστικών δυνάμεων κατοχής. Συνελήφθη επανειλημμένα και βασανίστηκε από τις γερμανικές φασιστικές δυνάμεις, και παρ' όλο αυτά, ακλόνητος αγωνιστής και υπερασπιστής της ελευθερίας της πατρίδας.

Μετά την απελευθέρωση σε σύγκρουση με αντίπαλες δυνάμεις σκοτώθηκε. Και είναι ασφαλώς το πρώτο θύμα του εμφυλίου πολέμου που αργότερα ξέσπασε στον τόπο μας, όπως χαρακτηριστικά είπε ο εκπρόσωπος της ΕΛΜΕ. Και το βιογραφικό σημείωμα κατέληξε:

«Ας ελπίσουμε όμως ότι ο αγώνας και η θυσία του Λουλάκη Γεωργίου και τόσων άλλων Ελλήνων πατριωτών θα φρονιματίζουν τις επερχόμενες γενιές και θα δείχνουν το δρόμο του καθήκοντος, το δρόμο του αγώνα, το δρόμο της προόδου, το δρόμο της συναδέλφωσης όλων των Ελλήνων για ειρήνη και προκοπή».

Το τιμητικό δίπλωμα παρέλαβε ο γιός του Μανώλης που παρευρέθηκε με τον άνδρα της αδελφής του Δανάης, Κώστα

Δελιζώλα.

Ακολούθησε αναφορά στον Στάθη Μάστορα από την Κέρκυρα, που βρέθηκε στη Βιάννο από το 1937 παντρεμένος με την κ. Κατίνα Χλειουνάκη. Μαθηματικός, με ευρεία μόρφωση, πολύπλευρο ταλέντο, συνθέτης, μουσικός και ποιητής.

Γλωσσολόγος, (Αγγλικά, Ιταλικά, Γερμανικά), χρησιμοποιήθηκε από τους Ιταλούς στην Αρχή και τους Γερμανούς αργότερα ως διερμηνέας. Από τη θέση αυτή προσπάθησε να βοηθήσει τους κατοίκους όσο μπορούσε. Αυτό όμως έγινε αντιληπτό από τους κατακτητές και αναγκάστηκε να πάει στον Αγ. Βασίλειο για ν' αποφύγει την σύλληψη. Εκεί τον βρήκαν και γενονότα του Σεπτέμβρη 1943 και τον εκτέλεσαν οι Γερμανοί.

Αναφορά έγινε επίσης στον Λεωνίδα Κόμη, τον παλαιόμαχο και πρωτοπόρο αγωνιστή της Βιάννου που πολλές φορές ήρθε σε σύγκρουση με τους Γερμανούς στην προσπάθειά του να προστατεύσει τους κατοίκους. Χαρακτηριστική περίπτωση: Όταν οι κάτοικοι με δική του υπόδειξη και προτροπή έσπασαν τα σακιά από δημητριακά που είχαν συγκεντρώσει οι Γερμανοί και συνελήφθησαν πολλοί, ο Λεωνίδας Κόμης πήγε στους Γερμανούς και τους δήλωσε πως ό,τι έγινε το έκανε αυτός και οι συλληφθέντες είναι αθώοι.

Οι κάτοικοι αφρόθυμα ελεύθεροι και μόνο ο Λεωνίδας συνηλφθη και στάλθηκε στα Χανιά, βασανίστηκε κι αργότερα έμεινε ελεύθερος.

Αναφέρθηκαν ακόμη: — Ο Νίκος Λουλάκης από τ' Αμυρά, που υπηρετούσε στον Πύργο. Το τιμητικό δίπλωμα παρέλαβε ο γιός του Γιάννης.

— Ο Δημήτρης Τσικριτζής της ομάδας Πετρακογιώργη. Το τιμητικό δίπλωμα παρέλαβε ο γιός του Μηνάς.

— Ο Μανώσος Μανουράς από τα Ανώγεια. Το τιμητικό δίπλωμα παρέλαβε η κόρη του.

— Ο Κώστας Πετράκης από τη Μεσσήνη, που την ημέρα της τελετής βρισκόταν άρρωστος στο Νοσοκομείο κι αργάτερα τιμήθηκε. Η ΕΛΜΕ τον ειχε τιμήσει σε άλλη ειδική γι' αυτόν τελετή για τη συμβολή του στον Εθνικό αγώνα, εκτός των άλλων και για τη συμμετοχή του στο σμματοζ του σεραδρούμιου Ηρακλείου με τεράστιες ζημιές για τους Γερμανούς.

Αναφέρθηκαν ακόμη τα ονόματα των παρακάτω που δεν βρέθηκαν συγγενείς των για να δώσουν περισσότερα στοιχεία.

— Πετράκης Εμμ.
— Ασκοζυλάκης Εμμαν.
— Τζανακάκης Γιάννης
— Σταυρακάκης Σταύρος
— Παπανικολάου Ιωάννης και — Παπαϊσιδώρου Αριστείδης από τη Λαμία, φιλόλογος, έφεδρος υπολοχαγός, που βρέθηκε στην Κρήτη και είχε πλούσια αντιστασιακή δράση, με τελικά συνελήφθη και εκτελέστηκε στα Χανιά.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ

ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ
ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΑΣ

Ενημερωτική επίσκεψη στην επαρχία μας έκανε ο νέος Νομαρχάρχης Ηρακλείου κ. Τζανακάκης. Ύστερ' από την επίσκεψή του σε πολλά χωριά πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στην Άνω Βιάννο με τους προέδρους των Κοινοτήτων και εκπροσώπους άλλων φορέων. Έγινε αναφορά στα προβλήματα της περιοχής.